

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnine prejema upravnistvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 157.

▽ Ljubljani, v torek 14. julija 1891.

Letnik XIX.

Bleiweisova slavnost.

Če kdo med Slovenci, gotovo nepozabni „oče naroda slovenskega“, dr. Janez Bleiweis vitez Trsteniški, priznani voditelj v narodni borbi, zasluži dostojen spomenik v beli Ljubljani, v hvaležen in vsodbuden spomin prihodnjim rodovom. Teda se bode Slovenija oblekla v praznično odelo, zastopniki slovenski bodo gotovo prihiteli iz vseh pokrajin, izkazat spoštovanje in hvaležnost vzornemu in po delih neumrlému rodoljubu. Slavnost, katero je priredilo minolo nedeljo „Pisateljsko podporno društvo“, ni imela tega vseslovenskega značaja in je bila prirejena le v ožjem okviru, a navzlic temu zvršila se je lepo in dostojno.

Kakor smo že včeraj omenili, prišle so opoldne razne deputacije in društva z zastavami v sprevedu s čitalniškega vrta čez Kongresni in Turjaški trg, šentjakovski most in Stari trg „Pred Škofijo“ ter se razvrstile pred hišo št. 16, v kateri je živel pokojni dr. Bleiweis; hiša je bila prav lepo s preprogami okrašena, občinstva se je zbralo na stotine. „Slavec“ je zapel kantato, katero je v ta namen zložil dr. Benjamin Ipavec. Nato je gospod deželni poslanec Luka Svetec stopil na oder ter tako-le govoril:

Častita gospôda, dragi rojaki!

Povabljeni od našega „Pisateljskega društva“, zbrali smo se danes, da zaznamujemo s častnim znamenjem hišo, v kateri je živel jeden najboljših sinov matere Slovenije, rajni gospod blaženega spomina dr. Janez Bleiweis vitez Trsteniški.

Ta hiša sicer ni njegova rojstna hiša; njegova zibelj je tekla v starodavnem Kranju; vendar mu je bila tudi to očetna hiša, last njegovega blagega očeta, s katerim je skupaj bival pod jedno streho, dokler ga ni oddružila od njega neizprosna smrt.

Tukaj, v tej hiši je začel blagi rajni svoje trudapolno, a uspešno delo za slovenski narod, ki

ga je nadaljeval neprestano, neumorno do svojega zadnjega vzdihljaja, skoro celih 40 let.

Predaleč bi zašel, ko bi Vam hotel, častita gospôda, na drobno razlagati, koliko dobrega da je prišlo v tistem času iz te hiše slovenskemu narodu; koliko da je storil za-nj blagi rajni kot pisatelj, kot vrednik „Novic“, kot vodja v borbi za narodne pravice. Le na kratkoma naj omenim, da je on, kakor njega dni Valentin Vodnik slovečega spomina, narod naš izobraževal vsestransko, učil ga vsega, kar mu je potrebno za življenje, ob enem pa širil narodno zavest in ljubezen do materinega jezika med vse stanovce; budil in učil je kmeta in obrtnika in trgovca, priprosto ljudstvo in gospôdo. Zbral je on okolu sebe vse, kateri so hoteli in mogli kaj delati za narod. Za katerega-koli je zvedel, da zna kaj koristnega spisati, on ga je nagovoril in privabil v kolo narodnih delavev. Tako so postale njegove „Novice“ sčasoma pravo središče vsega literarnega življenja slovenskega; jezika in oblik „Novičnih“ poprijeli so se polagoma vsi Slovenci, Kranjci kot Korošci, Stajerci kot Primorci, ter smo tako pod modrim vodstvom njegovim dobili Slovenci skupni literarni jezik. Tako smo, sicer razdeljeni v razne dežele, v duševnem oziru postali jeden narod; tako je nastala v duhu in mislih zedinjena Slovenija in on je nje pravi dušni oče.

Ko so se z letom 1848. začeli obetati politični in narodni svobodni boljši časi, od tedaj smo videli blagega rajnekega na pravem mestu vsega političnega in narodnega gibanja; vodja je bil „Slovenskemu društvu“, „Slovenski Matici“, „Čitalnici ljubljanski“, prvomestni klub narodnih poslancev deželnega zbora; z jedno besedo, trden steber, na katerega se je opiralo vse naše narodno prizadevanje. Časi so bili mnogokrat tudi nevarni in Slovenstvu silno neprijazni in treba je bilo prav njegove previdnosti, njegove zmernosti, da je kakor spreten krmar srečno vodil narodno ladjo ter jo ohranil ne-poškodovano mej jezimi valovi sovražnih nam vi-

harjev. Zakaj tudi njemu se je očitalo mnogokrat, kakor še nam dandanašnji, da ne misli pošteno za Avstrijo, da ga miti ruski rubeli, da je državi nevaren itd. Ali kar so mu očitali in s čimur so ga pred svetom črnili, tega, tako je podoba, sami niso verjeli; zakaj, ko so nastali za Avstrijo hudi časi, ko so jo z orožjem napadali zunanji in notranji sovražniki, tedaj se je vse zaupljivo oziralo vanj, in ta hiša bi vedela povedati, tedaj so obiskovali jako imenitni gospodje dr. Janeza Bleiweisa, preverjeni njegove čiste ljubezni, njegove nepremične udanosti do cesarja in Avstrije, ter klicali, naj pomaga narod vnemati za brambo države.

Njegovo tako mnogostransko, tako obče koristno in uspešno delovanje našlo je pa sčasoma tudi hvaležno priznanje. Bil je odlikovan ne samo od občin in društev, domačih in inostranih; tudi močni vladarji držav so ga častili in sam naš presvetli cesar ga je odlikoval z redovi in ga naposled povzdignil v plemeniti stan. Zlasti pa je bil izredno spoštovan in slavljen od naroda slovenskega, ki ga je sploh imenoval svojega očeta. Ta hiša je priča, kako naučeno, kako srčno mu je izkazoval narod naš čast in hvaležnost v najobilnejši meri. Mi se namreč danes v tretje praznični zbiramo pred to hišo. V prvič je bilo ob njegovi 70letnici, ko so prihiteli naši rojaki iz cele Slovenije, pa tudi zastopniki naših slovanskih bratov od juga in severa čestitat in poklanjati se odličnemu Slovincu in Slavjanu ter so ob sijajni bakladi iz tisoč in tisoč hvaležnih src naučeni živio-klici doneli po tej okolici. V drugič je bilo ob žalostni priliki, ko se je v črno zavila bela Ljubljana in so ž njo žalovale vse druge slovenske pokrajine ter je neprezirna množica narodovega očeta s solznimi očmi spremljevala k večnemu počitku. Danes pa smo se zbrali, da odkrijemo vzdano spominsko ploščo kot trajni spomin, da je ta hiša dušno zedinjeni Sloveniji očetova hiša, ter kot vidno tudi poznim potomcem sveto znamenje naše nikdar prenehljive hvaležnosti

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

Hoppy zmajal je z glavo: „Previdnost bo prepozno prišla“, mrmral je, „duhovniki so že zoper nas!“

„Ljudstvo se bode moralo prepričati, da se zanj potegujemo — to je vse“, dé doktor.

„Za trenutje pa je najvažnejše, da Peter kmalu v Ameriko pride.“

„Kedaj in kje bo prihodnje zborovanje?“

„Prihodnji torek — v „golobjaku“. V štirih dneh našel me boš pred nočjo s premitnikom na travniku pod „Vrhom“ na levi strani. Pokazal mu bom vhod v jamo, da spravi našo zalogo notri. O svojem času naredili bomo tam tovarno za streljivo.“

„In vaša iznajdba?“

„Tako daleč še ni — a nekaj uspehov že imam, poglej!“ — Učenjak vstane, prinese iz laboratorija stekleničico z rudečo tekočino, katere nekaj kapljic vlije na desko. Tekočina je začela hlapeti in kaditi se, deska se je bila vnela.

„Izvrstno!“ zakliče Tobija.

„Nikakor, prehitro se vname, dim je premočan; požigalec bi se ne mogel umakniti o pravem času in bi ga zasačili. Potrebujemo pa sredstva, ki bi po preteku nekaj ur vnel predmet in sicer brez kakega duhá!“

„Ah, ko bi mogli kaj takega iznajti; kako lepo bi se požigalo!“

„Izumel je bom, brate, prej ali pozneje!“ —

Ko je sledečega dne uboga Brigita pogumno stopila v kabinet, bil je doktor že izšel; neprijeten duh širil se je po sobi, na pol sežgana deska je ležala tu, na kateri so se poznali krempljji. —

„O še danes bom zapustila to hišo, ako tudi sredi pota umrjem!“ godrnjala je starka. „Kristijana ne bom prebivala pod streho, pod katero gotovo enkrat v mesecu zahaja on!“ Reki poveže vse svoje imetje v robec. Zanéti še ogenj in pristavi podzemljice in vodo. Ravno hoče zapustiti hišo, ko se vrne doktor. — Njegovo obličje ni kazalo nikakega znamenja, da občuje s samim „ta črnim“. V roki je držal torbico z ravnokar vjeto ribo. Veselega obraza jej reče: „Pripravite mi to za kosilo, danes ne grem nikamor!“

Brigita globoko vzdihne, vrže svojo culico v kôrt in veselo dela ves dan. Z nočjo se zopet povrne nje bojazan, ali bilo je prepozno, da bi se bila

upala na prosto. Zaprla se je v kuhinjo, a nocoj ni bilo nikogar. Ko je drugo jutro nesla mleko, sreča jo vikarij; naznani mu, da hoče službo zapustiti.

„Zakaj hočeš zapustiti svojega gospoda?“

„Oj, tako sem nesrečna!“

„Ali si lačna pri njem?“ vpraša vikarij.

„Nasprotno, gospod, jedi mi celó ostajajo.“

„Ali te tepe?“

„Nikoli še mi ni rekel žal besede!“

„Kaj pa?“

„Oh ta žvepleni vzduh, in —“

„Ti noriš, Brigita — ali si pa tako neumna! Ker me prosiš svêta, svetujem ti, da ostaneš pri svojem gospodu!“

„Ako bi vam pa povedala, kaj sem videla?“

Vikarij zmajé z rameni. „Nimam časa, a svetujem ti, ostani, kjer si!“

Brigita je torej ostala v službi. Več noči ni bilo čuti sove. Eno noč učenjaka ni bilo doma. — Ob štirih popoldne dospel je jahajoč h kočji ovčarjevi.

„Tu bom pustil svojega konja; ali sta ona dva prišla?“

„Katera?“

„Mihál in Tobija!“

„Gori sta in čakata.“

„Dobro, imaš kaj jedi?“

do vzornega, po delih svojih neumrlega rodoljuba. Naj se torej odgrne zavesa, mi pa zaključimo iz globine srea: Vekoma naj živi dr. Janeza Bleiweisa viteza Trsteniškega spomin; njegovemu imenu večna čast in slava!

Ko govornik konča, razlegajo se trikratni navdušeni „slava“-klici po trgu, mej tem pade zavesa s pomeniške plošče, ki ima napis:

V tej hiši je živel

dr. Janez Bleiweis vitez Trsteniški
in dné 21. novembra 1881 umrl.

Pisateljsko društvo.

13/7. 1891.

Ko je „Slavec“ odpel Jenkovo „Molitev“, odšla so vsa društva in deputacije v istem redu čez Valvazorjev trg, Mesarski most in Slonove ulice nazaj v čitalnico.

(Konec sledi.)

Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani.

(Dalje.)

Preostaje mi, čč. gg. društvenikom po navadi prešlih let kratko sporočiti še o stanju naših zavodov: tiskarne, bukvarne in knjigoveznice.

Tiskarno našo smo spopolnovali tudi letos z nakupom raznih črk in okraskov, klišejev itd., tako da more vsako delo lično izvršiti. Pridobiva si zato več in več zaupanja pri slavnem občinstvu in imela je za sedanje število stavcev vedno dovolj dela.

Letos se tiskajo v njej naslednja perijodična dela: „Duhovni Pastir“ s prilogo, „Slovenec“, „Domoljub“, dr. Lampetov ilustrovani „Dom in Svet“, „Laibacher Diöcesanblatt“ z „Zgodovinskim Zbornikom“, Kržičeva „Detoljub“ s prilogami in „Angelček“.

Izmed drugih večjih del, katera je naša tiskarna od zadnjega občnega zbora natisnila, imenujemo: dr. Lampetovo „Dušeslovje“ II. zvezek, „Drobtinice“ l. 1890, Jan. Zupančičev „Kruh nebeški“ v IV. izdaji, in istega pisatelja „Dušo spokorno“ v III. izdaji; Čigonovo „Skrb za dušo“, „Vestnik družbe sv. Cirila in Metoda“ l. 1890, Cirilskega „Pomladne glase“, Jeran-Zamejčev „Stežico v nebesa“ v IV. natisu; „Sv. čudodelnik Anton Padovanski“, „Directorium“ in „Catalogus Oleri“ ljubljanske škofije za 1891.

Nekatere teh knjig in brošuric so se razširile gotovo ne brez velikega sadu med narodom v velikem številu, n. pr. priloge „Detoljubove“: „Ali znaš?“, „Dobra spoved“ in „Podobica sv. Alojzija“. Te zadnje se je natisnilo 30.000!

Gledé tiskarne moram še omeniti, da je meseca avgusta minolega leta v veljavo stopila nova pogodba med ljubljanskimi lastniki tiskarn pa sotrudnikitiskarji. Vsled te pogodbe se je plačilo stavcem in tiskarjem povišalo ter znaša v naši tiskarni sedaj na leto 500—600 glđ. več, kakor prej.

Slavnemu občinstvu smo hvaležni, da je tako rado naročalo svoje potrebščine v naši tiskarni. Posebej zahvalimo knezoškofijski ordinarijat, ki nam

Mož privleče izza kota pol ubit lonec s podzemljicami, prinese posodico mleka in steklenico potheena.

Učenjak séde na stor, je in pije, vrže mu šiling na mizo in pravi:

„Hvalo ti, brate, Bog s teboj!“

„Bog vas ohrani!“ odgovori pastir.

Z vrečo na rami in okovano palico v rokah stopal je učenjak do visokega vzočja navzgor, obhodil ga in dospel na drugi strani na majhen travnik, kateri se je proti morju zóžil v ozko stezo. Po tej stezi dospel je na skalo, ki je daleč čez morsko nabrežje molela; hoja po njej je bila opasna. 30 korakov dalje razširila se je steza zopet v mal travnik, katerega pa je skoro čisto pokrivala štrleča pečina. Tu sta sedela Tobija in Mihál.

„Semkaj!“ veli doktor, ko ju je posebnim pozdravom ogovoril.

Začudena vstaneta, kajti mislila nista, da je tam kak vhod ali izhod. Doktor odgrne grmiče in prikaže se jim razpoklina, skozi katero so vzlezli. Zopet so bili na trati, a ta je bila tako globoko pod prvo, da se z nje ni videla. V ozadiju odpiralo se je temno žrelo — vhod v velikansk, téman prostor.

„Ne hodita dalje!“ svari doktor. „To je pravi kraj.“ Iz žepa vzame tri stožce, postavi je na tla,

je tudi letos toliko dela naklonil, in vse p. n. zasebnike, ki so nam z naročili skazovali zaupanje.

Kakor smo v prejšnjih letih poudarjali, zopet letos ponovimo, da je društva najresnejša skrb, naročnikom vsikdar po zmernih cenah pošteno postreči. Če gg. društveniki pri kateremkoli naših zavodov kdaj kakšno neprilichnost zapazite, ste s tem uljudno naprošeni, odkritosrčno odboru naznaniti, da se morejo slučajni nedostatki takoj odpraviti.

V bukvarni naši se od zadnjega občnega zbora ni ničesar bistvenega spremenilo. Pač pa je zopet letos dopolnila zalogo najboljših knjig: liturgičnih, molitvenikov, bogoslovnih in raznih drugih věd. Posebej naj omenim, da ima vedno v zalogi malo da ne vse novosti slovenskega slovstva. — V upravnistvu ima tudi letos dr. Mahničevega „Rimskega Katolika“, ter s tem kolikor-toliko tudi pomaga širiti prava krščanska načela v javnem življenju, slovstvu, šolstvu, politiki itd.

Oba zavoda: „Katoliško Tiskarno“ in „Katoliško bukvarno“, oziroma njiju lastnika: „Katoliško tiskovno društvo“, je slavna c. kr. deželna sodnija na odborovo prošnjo meseca avgusta l. l. vpisala med uradno potrjene obrtne in trgovske firme.

O prodajalnici in knjigoveznici naši v Ničmanovi hiši naj samo opomnim, da sta prav tako vravnani, kakor sta bili pod prejšnjim lastnikom. Še celó službujoča osebstvo v njih smo prevzeli od pokojnega Ničmana. Naj bi se le tudi zaupanje, katero je užival pokojni lastnik, ohranilo zavodoma!

Če uvažujete, častiti društveniki, precejšnje troške, ki jih ima društvo, ne morete odboru v zlo jemati, če se z ozirom na nakup nove hiše in zidanja lastne tiskarne obračamo na Vašo požrtvovalnost. Prosimo torej: podpirajte društvo neposredno s pristopom kot dobrotniki in ustanovniki, z darovi, s porabo naše tiskarne in bukvarne, in posredno, razširjevaje, naročaje in tudi duševno podpiraje „Slovenca“ in „Domoljuba“. Kolikor več naročnikov bosta imela lista, toliko manj podpore od društvene strani bodeda potrebovala. Naročnikov pa si bodeda toliko več pridobila, kolikor boljša bodeda gledé vsebine in kolikor bolj se bodeda trudili jih razširjati. Brez dvoma je v današnjih dnéh ime nitna naloga dušnega pastirstva, širiti med vernike dobre, krščanske časnike in tiskovine.

Ker pa vémo, da tisti, kateri sadí in kateri priliva, sta nič, Bog pa je, kateri rast daje (Prim. I. Kor. 3, 7), izročajmo društvene zavode in težnje pogostokrat varstvu in blagoslovu božjemu, da se pod njegovo mogočno roko lepo razcvetajo in obilo dušnega in časnega sadu donajajo narodu našem!

(Dalje sledi.)

Delavsko vprašanje.

Okrožnica papeža Leona XIII.

(Dalje.)

26. Cerkvena društva.

Pred očmi so nam tukaj mnogovrstna društva, družbe in cerkveni redovi, ki so se v prejšnjih časih porajali na cerkvenih tleh, naprave cerkve in pobož-

ob rokav potegne z glavico onih užigalic, ki le tlé, a plemena ne dajo, ter jo pritisne k stožcu. Na mah razsvetlil se je velikanski prostor. — Moč čarodejne palice ne mogla bi ustvariti lepšega prizora! Obok od samega kristala in alabastrovih kapnikov, od katerih je kakih 20 segalo do tal — svetil se je v zeleni luči, kakor smaragdna palača v pravljicah. Na sredi bila je lokva z najčistejšo vodo.

Mihál in Tobija nista bila pesnika, a pri tolikej krasoti nista mogla svojega glasnega začudenja udušiti. Z ostalima dvema stožcema spremenil je doktor smaragdno palačo v diamantno in rubinovo. — Doktor se je pasel na začudenju svojih tovarišev, ki sta, nevešča o preminjavi svetlobne barve, gledala nepremično to njima novo čudo. Potem veli prižgati bakle ter ju véde v vse prostore obširne jame, ne da bi jima kazal krasoto, marveč da se posvetujejo, kam bodo to in ono postavili. V tem preiskavanju opazi Mihál luknjo, katero bi v sili lahko porabili za izhod; posebno, ako bi Angleži tovarno za strelivo zasledili.

Skrivne kóte, pokrite z alabastrovimi ali kristalnimi kapniki, določili so za shrambe oglja, žvepla in solitarja. — Tovariši so si na to prisegli strogo molčanje o tem — pripravili si ležišča in pospali.

(Dalje sledi.)

nega mišljenja njenih otrok. Koliko blagoslova da so donašale, o tem spričuje preteklost do današnjih dnij. Nravni značaj njih namena pravi že pameti sami, da imajo za svoj obstanek natorno in neovrgljivo pravico. V kolikor pa so verske družbe, ima izključno le cerkev pravico določevati o njih. Vlade nimajo do njih nikakih pravic in vzlasti nimajo nobene pravice, lastiti si njih zunanje oskrbovanje. Pač pa so dolžne države take družbe spoštovati in jih varovati; dolžnost jim je braniti jih, da se jim v kakem slučaju ne zgodi kaka krivica. Zalibog, da smo vzlasti v zadnjem času gledali, kako vse drugače se je godilo. Po mnogih krajih je državno oblastvo postopalo proti družbam s krivičnimi in nasilnimi naredbami omejevalo je njih prostost s sovražnimi postavnimi določili, kratilo jim je stališče in pravice pravne osebe ter jim drzovito ropalo njih imetje. Do tega imetja pa ni imela nedotakljivih pravic le cerkev, marveč tudi ustanovniki in dobrotniki, ki so svoje doneske odločevali v one dobrodelne namene in naposled oni, za katerih korist so bile naprave ustanovljene. Zaradi tega ne moremo, da ne bi izjavljali pritožbe proti tem krivičnim in pogubnim ropom. Posebno žalostno pa je, da se boj napoveduje miroljubnim in vsestranskim koristnim društvom katoliških móž ob istem času, ko se poudarja, da je društvena svoboda splošno zakonito dobro, ob istem času, ko se dovoljuje v najširši meri vživanje prostosti veri sovražnim in državi nevarnim društvom.

Najraznovrstnejše zadrage in zveze se porajajo v naših časih vzlasti med delavci, in sicer v veliko večjem številu, kakor nekđaj. Odkod da imajo nekatera svoj spóčetek, kam da merijo, po katerih potih da se razširjajo, o tem nam ni tukaj preiskovati. Pač pa moramo opozarjati na splošno z dejanji podprto mnenje, da se mnoga taka društva klanjajo jednotnemu, skrivnemu vodstvu, ter da imajo naprave, ki niso primerne blagru vere in države, ki imajo namen, delo dobiti popolno v svoje roke in tako v zadrego in bēdo spravljati značajne delavce, ki nečejo k njim pristopiti.

Zato vidijo krščansko misleči delavci, da morajo postati ali udje društev, ki v nevarnost stavijo njih vero, ali pa morajo sami snovati društva, da se z združenimi močmi uprejo grdemu, a po natančnem načrtu določenemu stiskanju. Vsak, ki neče v nevarnost staviti najdražjih svetinj človeštva, mora spoznati, da so taka društva zelo času primerna in zaželjena.

27. Katoliška društva.

Jasno spoznavajo mnogi možje zahteve časa in zato se pečajo s proučevanjem socijalnega vprašanja; zaslužijo pa prav posebno pohvalo za požrtvovalnost, s katero iščejo in poskušajo sredstva, da bi z njimi zamogli nižjim stanovom polagoma zboljšati njih stanje. Mi gledamo, kako pomagajo povsod, kjer vidijo pri družinah in posameznih nesrečo in slabo gmotno stanje. Hvalevredno se trudijo pri obeh delih vtrjevati dolžnostno čutilo in pokorščino do zapovedi svetega evangelija. Te božje zapovedi namreč oblastno omejujejo pohlep po uživanju in nezmernost ter vkljub vsem neenakostim med društvenimi stanovi vzdržujejo mirne medsebojne razmere. Vrli možje se zbirajo na shodih, da se posvetujejo, kako delovati v korist delavcev in kaka dnevna težka vprašanja gospodarskega življenja polagoma ugodno reševati.

Podrugod se je vzbudilo hvalevredno prizadevanje, urediti v društvi rokodelce in delavce, podpirati jih s svetom in dejanjem v ta namen, da jim je stalno in pošteno delo zagotovljeno. Škofje pa spodbujajo vso to delavnost ter ji dajejo posebno zaslonbo s svojo veljavo. V imenu škofovem sodelujejo gledé na versko stran vrli udje svetnega in samostanskega duhovništva pri vodstvu društev. Tudi ne manjka bogatih katoličanov, ki so blagodušni podporniki in tovariši delavskih stanov, ki znatne svote porablajo za snovanje in razširjanje društev; s tem zagotavljajo delavcu, ki se vdeležuje, reden in dovoljen dohodek, da, omogočijo mu celo, da tudi za starost prihrani kak krajcar, ki ga oprosti skrbij. Ni treba še-le poudarjati, koliko koristij je že do sedaj doneslo to raznovrstno iskreno delovanje. Z ozirom na to gojimo najlepše nade za prihodnost, le da se bodo društva po številu množila, in da bodo modro vrejena. Država pa naj jim naklanja svojo varujočo desnico, a naj se ne vtika v njih notranje razmere; tuji zunanji vplivi namreč lahko vničijo življenje, ki mora izvirati iz notrin, iz svojega principa (početka).

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. julija.

Notranje dežele.

Položaj kmetijskega stanu. Dva dunajska dnevnikarja tožita, kako se slabo kmetom godi, in trdita, da so se mej kmeti že začele razširjati socijalistične ideje. Na to opazita konservativen tediuk, da bode položaj kmetijskega stanu vedno slabši, če se bodo podpirala le parniška podjetja, katera so s slabim gospodarstvom zalezla v dolgove, za kmete se pa ne bode ničesa storilo.

Češko kmetijsko društvo. V nedeljo je bil v Pragi shod „Češkega kmetijskega društva“. Tega shoda se je udeležilo kaeih 150 kmetov. Prvi je govoril odbornik Alfonz St'asny in je hudo napadal politiko mladočehskega kluba. Državni poslanec Herold je opravičeval češke državne poslance. Rekel je, da se jako potegujejo za kmetijstvo. On jako spoštuje kmete, ali pomisliti je treba, da njegova stranka ne more ničesa storiti, ker je nikdo ne podpira. Vse delovanje moralo se bode preložiti v deželni zbor. Vprašanja, ki se tičejo zboljšanja kmetijskega stanu, so v tesni zvezi z narodnimi in državnopravnimi vprašanji. St'asny je jako ostro odgovarjal. Rekel je, da so kmetje mislili, da bo konec praznim tolažbam, ko pridejo Mladočehi v državni zbor. Sedaj se pa vidi, da Mladočehi neso nič boljši za kmete, kakor so bili Staročehi, ki so tudi le obetali; pa ničesa storili. Naj mari kmetje čakajo še sedem, deset let? Herolda je St'asnyjev govor silno razburil. Videlo se mu je, da je bil jako vznemirljen, ko mu je odgovarjal. Rekel je, da za to ne gre, če ima St'asny kaj dobička od delovanja Mladočehov, da ga bode imel le narod češki. Če pojdejo Mladočehi v opozicijo, bodo to storili gotovo le iz važnih vzrokov, zaradi cenejše živinske soli pa tega ne bodo storili. Če pa narod z njegovo stranko ni zadovoljen, on in njegovi somišljeniki radi odložé mandate. Ta govor Herolda pa ni napravil nobenega vtisa. Koj za njim je govoril neki kmet, ki je zopet hudo napadal državne poslance. Vsi drugi kmetje so mu pritrdjevali, kakor so poprej St'asnyju. Taki govori v tem društvu so pomenljivi, kajti ta društvo je mnogim mladočehskim poslancem pri volitvah pomagalo do zmage. Mi smo že ob volitvah slutili, da bode to društvo Mladočehom še delalo preglavice, kajti mladočehski vodje so baš v tem društvu kmetom obetali stvari, katerih doseči ne morejo in se tudi ne strinjajo z njih programom. Omeniti še moramo, da je ta shod sprejel resolucijo, da bi se vsak kmet prisilil, naj pristopi k kmetijski korporaciji.

Reforma uprave na Ogerskem. Generalna debata o reformi je končana in vladna predloga se je sprejela za podlago nadrobni debati. Jedva je bilo glasovanje končano, že je več poslancev skrajne in zmerne opozicije predlagalo, da se zborovanje državnega zbora odloži do septembra. Vlada se je izrekla odločno proti temu. O teh predlogih se danes glasuje v zbornici.

Vnanje države.

Vatikan. „Temps“ hoče vedeti, da demokratska načela vedno bolj odobrujejo v Vatikanu. Predsednikom katoliških shodov se bode baje naročilo, da naj skušajo razširiti svoj vpliv na širše katoliške ljudske kroge. Grenobelski škof Fava se je pa izrazil proti nekemu francoskemu časnikarju, da ni nobenega vzroka, da bi monarhiji dajali prednost pred republiko. Restavracija je prognala jezuita in prostozidarstvo ni nikdar tako cvetelo, kakor pod juljskim kraljestvom in za drugega cesarstva se na Francoskem tudi cerkvi ni dobro godilo. — K temu mi družega ne pristavimo, da cerkev ne začenja še le zdaj razširjati svojega vpliva na vse kroge, temveč je zmiraj tako delala.

Turčija in Bolgarija. Turški sultan je vsprejel v oficijelni avdijenci bolgarskega finančnega ministra Načevića in pa bolgarskega diplomatskega agenta Vulkoviča. To pa ni brez vsega političnega pomena. Odkar so Bolgari spodili kneza Aleksandra, še ni sultan vsprejel nobenega bolgarskega dostojanstvenika v javni avdijenci. Misli si tudi pač smemo, da sultan tega ni storil, da bi ne bil vorašal za svet zastopnikov nekaterih velevladij. Ruski veleposlanik Nelidov bode bajé protestoval zaradi te avdijence pri Porti. Turška vlada sevéda bode z lepimi besedami skušala potolažiti ruskega zastopnika, zagotavlja mu, da avdijenca je brez večjega političnega pomena.

Rusija. Žitomerski gubernator je njezdni oblastvom poslal okrožnico, v kateri jim strogo določuje, da naj ostro postopajo proti židom. Če se ne bodo ravnali po tem ukazu, smatralo se bode, da se se dali podkupiti in začela se bode proti njim disciplinarna preiskava. Poslednji stavek pač čudno osvetljuje razmere v ruskih uradih. Tako imenovani „vzjatki“ morajo pač biti še vedno jako v navadi, če se je zdelo gubernatorju potrebno, v posebni okrožnici svariti uradnike pred podkupljivostjo. Staro zlo je tako ukoreninjeno, da se ne dá iztrebiti, v zvezi je nekako s sedanjo rusko upravo. Vsi ukazi gubernatorjev tudi temu ne bodo naredili konca. Poprej razmere ne bodo boljše, da se uvede parla-

ment, kjer se bodo lahko podobne nerednosti spravile javno v razgovor, da se potem ne bodo dale več potlačiti.

Izvirni dopisi.

Z Dolenjskega, dne 12. julija. (Deželna učiteljska skupščina. — Volitev odposlancev.) Slavni deželni šolski svet se je po preteku najstih let vendar odločil, da zopet enkrat zboruje deželna skupščina učiteljev. Ako pomislimo nazaj, moramo nehoté priznati, da se je v teku najstih let veliko izpremenilo, saj toliko se gotovo več ne nemškutari, kakor isti čas.

Opazovati smo imeli priliko neučitelji, še bolj pa tudi učitelji, kako se je čestokrat uporabljala postava, katera se je na podlagi tedanjega sklepa uradne deželne učiteljske skupščine, po našem deželnem zboru bila napravila, — mislim tukaj postavu z dne 9. marca 1879, katera je krajnim šolskim svetom vzela pravico, voliti si učitelje — v pravem pomenu besede.

Pripomnim naj samo toliko, kakor poizvem, da je bil pri istej deželnej skupščini v tej zadevi poročevalec učitelj g. J. Š. iz Višnje gore, kateri se je mnogo trudil, da bi bil potrebo te postave dokazal ter tako dognal do sklepa, da naj se krajnim šolskim svetom vzame pravica, voliti si učitelje.

Tudi sedaj se volijo odposlanci v razpisano deželno učiteljsko konferencijo, ki bode zborovala dne 1. in 4. septembra t. l. v belej Ljubljani.

Skupščina bode sevéda imela čisto drugi obraz, nego pri zadnji deželni učiteljski konferenciji; kajti takrat so večinoma nemčurji in mlačneži zastopali kranjsko učiteljstvo kot odposlanci; sedaj bodo pa odločni slovenski učitelji v čisto drugem razmerju ondi.

Kar je meni dosedaj znano, izvoljeni so samo slovenski učitelji.

Dne 8. julija t. l. so tudi učitelji litijskega šolskega okraja pod svojim vrlim nadzornikom gosp. Bezljajem v Litiji zborovali.

Tudi oni so si izbrali dva odposlanca v gori napominano skupščino, in sicer gg.: Jerneja Ravnikarja, vrlega narodnjaka, pa prejšnjega — nemčurja J. Š. iz Višnje gore.

Je li to mogoče in gotovo? Da! Z jednim glasom (neki učitelj mi je zatrjeval, da s svojim glasom) je prodril ter tako postal odposlanec.

Povsod se nemčurjem daje slovo, le v litijem šolskem okraju so gg. učitelji zopet „jednega nemčurja na solnce srečno pritirali“, — pa z velikim — velikim naporom. Pa ga imate!!

Pazljivo bode nemčurskega odposlanca — menda jedinega — vsakdo imel na videku pri deželni učiteljski konferenciji, ki se za razvoj šolstva briga.

Ω.

Dnevne novice.

V Ljubljani, dne 14. julija.

(„Katoliškemu tiskovnemu društvu“) došli so te dni iz trebanjskega dekanata od raznih prečast. gg. darovi, katere je gosp. duhovni svetnik in župnik Miha Tavčar toliko namnožil, da nam je pošta izročila veliko svoto stoinpetdeset golddinarjev v društvene namene. — Iz Škofje Loke pa nam je poslala dobrotna roka stotak v prospeh krščanskega tiska. Vsem velikodušnim dobrotnikom: Bog povrni!

(Še jedenkrat: Slovenščina v stolnici tržaški) „Edinost“ št. 55 t. l. odgovarjač na dopis v „Slovenecu“ št. 151 t. l. pod gorenjim naslovom pravi: „Mi nismo nikdar trdili, da je sedanji gosp. župnik (namreč sv. Justa) kriv na ominozi naredbi škofijstva, ampak smo le konstatovali, da se je to zgodilo za časa župnikovanja moža, ki je poznan kot odličen Hrvat. Ni morda to res?“ — Da, res je, namreč to, da je sedanji g. župnik odličen Hrvat, ter da ni on kriv „ominozne naredbe“; toda vprašam: Zakaj pa „Edinost“ št. 48 z dne 17. pr. m., kjer v uvodnem članku sicer po pravici piše proti tej za nas resnično žalostnej naredbi, mej drugim pravi, da „kar se ni hotelo dovoliti in se je dosledno odklanjalo, dokler je pri sv. Justu župnikoval Italijan, dovolilo se je lahkim srcem sedaj, ko župnikuje tam mož, ki je po vsej Istri na glas kot dober Hrvat in kojega smo dosedaj prištevali vernim sinom rodú svojega?“ Gospoda, sedanji župnik ni kriv te naredbe, to sami izpoveste; zakaj ste ga torej stavili v uvodni članek? Zakaj ga primerjate njegovemu predniku, o katerem pravite, da

je bil Italijan, kar, mimogredé omenjeno, ni resnično? Zakaj pravite: „kojega smo dosedaj prištevali vernim sinom rodú svojega“? Torej ga sedaj ne prištevate več tem vernim sinom, in ako ga ne prištevate več, je moral pač kaj zakriviti po Vašem mnenju? Ker se pa v omenjenem članku „Edinosti“ št. 48 „pro bono pacis“ govori izključljivo le o slovenščini v naši stolni cerkvi, treba je dosledno te krivde iskati le v naredbi, da naj se odpravi slovenska propoved in petje, torej je po Vašem mnenju g. župnik resnično kriv te naredbe. Iz tega pa sledi, da ni res, da „niste nikdar trdili, da je sedanji g. župnik kriv na ominozi naredbi škofijstva.“ — Dalje trdi „Edinost“ št. 55, „da je g. župnik predložil svoje sporočilo, ko je že izšla glasovita naredba, ne pa prej.“ Ta trditev prvič ni resnična: tržaški mestni župan je objavil dotično naredbo škofijstva pri javni seji dne 11. junija t. l. (cfr. „Edinost“ št. 47), prej pa o tej naredbi v javnosti nikdo ni vedel, dotično župnikovo sporočilo pa je bilo predloženo sredi meseca marca t. l.; torej kaj je bilo prej? Drugič pa, ko bi tudi bilo resnično, da je g. župnik stoprav po objavljeni naredbi predložil svoje sporočilo, kaj sledi iz tega? Da je on v vsi stvari čisto nedolžen, kakor je v resnici, ker v tem slučaju je bila naredba dovršena reč, prej nego je kdo župnikovo sporočilo prečital. — „Edinost“ pravi tudi: „Grajali smo gosp. župnika, ker bi se bil moral rajši odpo-vedati na svoji časti, nego na svoje rame vzeti „odium“ glasovite naredbe.“ Da je to mnenje izrazil odličen isterski duhovnik, je resnica, tudi pisalcu teh vrstic dobro znana še prej, nego jo je „Edinost“ objavila. Ta „odium“ pa župnika ne more zadeti, zato, ker ni on zakrivil te „glasovite naredbe“, marveč je storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da bi se ta naredba zabranila. Ravno zato pa je nerazumljivo, da „o zadevi jako dobro poučeni“ ljudje ta „odium“ na župnika zvrčajo. Ako so omenjeno naredbo izdali vzlic „silnim argumentom“ župnikovim, mar ménite, da bi bil odstop župnikov to naredbo zabranil? Gotovo ne! S tem korakem bi župnik res očitno pokazal svojo odločnost, stvar sama bi pa še več trpela; značajnega moža dolžnost je, vstrajati na bojišču, ne pa skriti se pred sovražnikom. Gosp. župnik je storil svojo dolžnost v svojem sporočilu, ki menda dovolj jasno govori, tu je bil „dosleden do skrajnosti“. Župnik torej nima na vsej stvari nikake krivde, kar je sicer „Edinost“ sama priznala, sevéda v protislovju s svojo prejšnjo izjavo v št. 48, in da smo to, namreč župnikovo nedolžnost, dokazali, nam za sedaj zadostuje. — Ker pa bi morala biti „Edinost“, ki vendar zastopa katoliško slovensko ljudstvo, nič manj „goreča v verskih zadevah“, kakor je „Slovenec“, zato pustimo njej, ki je „o zadevi jako dobro poučena“, naj ona reši nalogo, da „ožigosa one, ki so izdali naredbo, toliko nasprotno interesom vere in cerkve“.

(Nemško-konservativna politika.) Pod tem naslovom piše današnji „Grazer Volksblatt“: „Slučajno smo dobili v roke št. 31 Lienbacherjevega „Volksfreund“-a, v katerem zopet Lienbacherjevi proroki priporočajo, naj se nemški katoliki ločijo od Poljakov, Čehov, Slovencev in aristokratov ter združijo pod Lienbacherjevim vodstvom kot nemško-katoliška stranka. Alah je Alah in Lienbacher njegov prerok. Mi se ne moremo ogreti za otročjo misel, da bi se moglo kaj storiti za katoliško stvar izven kake večine. Ker sta Ebenhoch in Dipauli pokazala opozicijsko veselje, takoj je pričel Lienbacher svariti. Da, edini Lienbacher vedno pogodi pravo, vsi drugi so „izdajalci“.

(Razstava ženskih ročnih del) na osemrazredni dekliški šoli pri sv. Jakobu je odprta še jutri dopoldne. Opozarjamo na to razstavo, ki priča o marljivosti učenk in učiteljic.

(Iz Würshofena) se nam piše: Do 12. t. m. je prišlo sem nad 6400 bolšikov iskat zdravja. Slovencev nas je 15.

(Iz bosanske Dubice) nam piše rojak: Mesec junij je bil pri nas mrzel in suh, da je vse v rasti zaostalo. Vsled toče je žito tudi nejehtno zrelo, zato je žetev poznejša, krompir pa jako reven. Prvi dež smo dobili dne 4. julija, v bližnji okolici pa je debela toča strašno zmlatila pridelke, pobila več drobnice in celó dva otroke, ki se nesta mogla rešiti pod krov. Miren dež smo dobili še le 10. julija; opomogla si bode vsaj koruza, glavni živež Bosancem. Veliko škodo je napravila posestnikom

živinska bolezen, ki se je iz Slavonije zanesla tudi v naš kraj; pocepalo je je nekaj glav goveje živine. Ljudje so v veliki stiski, ker ne morejo ničesa prodati in jih prehudo tare desetina. Že zadnjič sem sporočil, da so se Turki uprli krivičnemu desetarju; dobili smo boljšega in pravičnejšega moža, ki ima več srca za nas.

(Železnico Celje-Šoštanje-Velenje) namerava jo otvoriti dne 21. novembra, kakor nam javlja naš poročevalec, a ne že 21. septembra, kakor se mu je izpod peresa zmuznila beseda za naš sobotni list. Sedaj še nam pristavlja, da se stavba škarp in drugih zidov izvršuje razmeroma lahko, ker dotični kamni dobivajo v področju železnice; blago je za oko jako lepo in je barve zelene. V pogledu na živahno gibanje pri delovanju železnice posreduje pošta dvakrat na dan promet za Celje-Velenje-Šoštanje.

(Iz Dola) pri Hrastniku se nam poroča, da je občinski zastop dne 11. t. m. soglasno imenoval za častnega občana velezaslužnega in občespoštovanega g. Frančiška viteza Gossleth-Werkstätten-a.

(Sklep I. mestnega slov. otroškega vrta) v Ljubljani bode v četrtek dne 16. julija t. l. s sveto mašo ob 8. uri zjutraj pri sv. Petru, potem pa mala skušnja in razstava raznih ročnih del do 5. ure popoldne v učilnici na sv. Petra nasipu št. 65. Vstop je vsakemu dovoljen.

(Sklep II. mestnega slov. otroškega vrta) v Ljubljani bode dne 16. julija t. l. s sveto mašo ob 1/4 10. uro v stolni cerkvi. Po sveti maši bode mala skušnja in razstava raznih ročnih del do 6. ure popoldne v Poljskih ulicah št. 10, I. nadstropje.

(Na Zidanem Mostu) je žandarmerija zasačila ono žensko, ki je minoli teden osleparila ljudi v Šmartinem in na Savi, ter jo odvedla v zapor v Litijo.

(Trinajsti občni zbor cecilijanskega društva) bode dne 24., 25. in 26. avgusta t. l. v Gradcu. Pele se bodo pri slovesnih večernicah in sv. mašah razne skladbe prvih cerkvenih glasbenikov. Natančnejši vspeled se dobiva pri načelniku pripravljalnega odbora, prelatu Alojziju Karlonu v Gradcu.

(S kranjsko-isterske meje) se nam poroča, da se zlasti v jelšanski in podgradski občini širi živinska bolezen na gobcu in parkljih.

Telegrami.

Dunaj, 14. julija. V včerajšnji seji konservativnega kluba so naglašali zastopniki vseh skupin nerazdružljivo skupnost. Mnogoštevilno zbrani člani so načelniku Hohenwartu priredili navdušeno ovacijo, za katero se jim je zahvalil in obljubil, da hoče tudi v prihodnje na čelu kluba z vsemi močmi zagovarjati skupna načela.

Solnograd, 13. julija. Danes je bil slovesno posvečen namestni škof dr. Katschthaler; navzoča sta bila knezoškofa graški in celovski.

Karlovi Vari, 14. julija. Princ Ferdinand je odpotoval po določenem vspeledu v Gastein, kjer ostane tri tedne.

Budimpešta, 14. julija. Zbornica je s 188 proti 88 glasovom sklenila takoj pričeti nadrobno razpravo o upravnih predlogih.

London, 14. julija. Nemški cesar se je sinoči navdušeno pozdravljal odpeljal v Edinburg.

Melbourne, 13. julija. Vsled deževja je izstopila reka Yarra-Yarra in preplavila mesto. Železniški promet je ustavljen, več predmestij je pod vodo.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem upljivo, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpreto. — Cena steklenici 10 kr. (800—184)

Tuji.

12. julija.

Pri **Maliču**: Winterhalter; Mendel, Neuburg, trgovec, z Dunaja. — Dornig, in Felle, trgovec, iz Grada. — Mankoč in Fröhlich iz Trsta. — Grofinja Montecucoli, zasebnica, iz Celja. — Grof Montecucoli, zasebnik, iz Štorij. — Kump, posestnik, s soprogo, iz Kočevja. — dr. Volčič iz Žužemberka. — Breuer iz Varaždina. — Braindl, zasebnik, z rodbino, s Kranjske Gore. — Püchler iz Kapošvara. — Lavizoni iz Červinjana. — Terpotič, vodja, iz Trbovelj. — Schiehel, graščak, iz Zaloga. — Baron Taufferer, zasebnik, iz Višnje Gore. — Serčič in Diminč z Reke. — Globočnik, notar, iz Kranja. — Scheimberg iz Pulja.

Pri **Slonu**: Knez Auersperg; Richter in Pohl, potovalec, z Dunaja. — pl. Stefanelli, c. in kr. nadporočnik, in Spieler, iz Grada. — Serušer iz Postojine. — Krejči iz Kočevja. — Conighi, trgovec z lesom, z rodbino, iz Trsta. — Terabockia s soprogo z Reke. — Princ, okrajni sodnik; Stupar Pavel in Anton, iz Pulja. — Majdič, zasebnik, iz Mengša. — Hamer iz Žateca. — Pleteršnik, železniški uradnik, iz Jesenice. — Hönigman s soprogo iz Kočevja. — Eržen in Čadež Helena iz Poljan. — Schröder iz Mišanj. — Sternberg z rodbino, Kovačič in Adamič, trgovci; dr. Stenta, profesor, z rodbino; Maurich in Ziffer iz Trsta.

Pri **avstrijskem caru**: Čop iz Jaske. — Zebul s soprogo iz Trsta. — Tomaser, župnik, iz Borove.

Pri **Južnem kolodvoru**: Mikoletič in Modgorič iz Ilir. Bistrice. — Meiliche in Schenker, učitelja, iz Frankobroda. — Kamer iz Celovca. — Barilli in Maiček iz Trnovca. — Kramberger, in Tomšič, duhovnik, iz Trsta.

Umrli so:

V bolnišnici:

10. julija. Ivan Juvančič, trgovski pomočnik, 37 let, jetika.

11. julija. Valentin Hlebažna, delavec, 52 let, sarcomatosis. — Marija Naglič, delavka, 38 let, febris septica puerperalis.

12. julija. Frančiška Sterle, delavčeva žena, 45 let, jetika.

Koverte s firmo
priporoča
Katoliška Tiskarna
po nizke ceni.

Sargove glicerinovne specialitete.

Odkar sta izumila glicerinovne specialitete **F. A. Sarg** in **Karol Sarg**, rabi jih **Njeno Velicavstvo cesarica** in drugi udja cesarske naše rodovine, kakor tudi mnoge tuje knežje rodbine. Te specialitete priporočajo: **prof. baron Liebig**, **prof. pl. Hebra**, **pl. Zeissl**, **cesarski svetnik pl. Scherzer** itd. itd., **dvorna zobozdravnika Thomas** na Dunaji in **Meister** v Gothi itd.

Glicerino milo, pravo, neponarejeno v papirji 60 kr., v škatljici 65 kr., v deščicah po 3 koške vkupe 90 kr., v škatljici po 3 koške 60 kr.

Medeno glicerino milo v zavrtku po 3 koške 60 "

Tekoče glicerino milo v steklenici 65 "

(Najboljše sredstvo za razkave noge in nečisto polt.)

Glicerino ustna krema v steklenici 50 "

Glikoblastol (sredstvo za lepe lase in odstranjenje lisajev itd.) v steklenici gl. 1.—

Toaletno karbol-glicerino milo v zavrtku po 3 koške 1.20

KALODONT, glicerino zobna krema po —35

(Izvrstno sredstvo za lepe svitle zobe.)

F. A. Sargov sin & comp., c. in kr. zalagatelj na Dunaji.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah. (41)

Dunajska borza.

Dne 14. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	92 gld. 85 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	92 " 75 "
Zlata renta 4%, davka prosta	111 " 15 "
Papirna renta 5%, davka prosta	103 " 10 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1031 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	296 " — "
London, 10 funtov strl.	117 " 50 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 33 "
Cesarski cekini	5 " 57 "
Nemških mark 100	57 " 65 "

Dne 13. julija.

Ogerska zlata renta 4%	105 gld. 45 kr.
Ogerska papirna renta 5%	101 " 80 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	149 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	179 " 25 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " 20 "
Zastavna pisma " " " 4 1/2 %	100 " 60 "
Kreditne srečke, 100 gld.	186 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " 75 "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 60 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	61 " 25 "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	49 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2745 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 28 1/2 "
Laških lir 100	46 " 50 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile št. 10.

Najkalantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2 % zastavna pisma peštanske ogerske komercionalne banke.

4 1/2 % komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10 % premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

1860. leta srečke.

Serijsko žrebanje že dne 1. avgusta.

Promese

na cele srečke gld. 14 1/2 } in 50 kr. kolek.

na petino srečke 4 }

Glavni dobitnik gld. 300.000 avstr. velj.

Premijsko žrebanje dne 2. novembra.